

## Kierunki zmian międzynarodowej sprawozdawczości finansowej z perspektywy inwestora

Katarzyna Kobiela-Pionnier\*

**Streszczenie:** 26 lipca 2011 r. IASB rozpoczęła pierwsze oficjalne publiczne konsultacje odnośnie do tworzonego planu przyszłych prac. Możliwość zgłaszania komentarzy upłynęła 30 listopada 2011 r. Dzięki prowadzonym konsultacjom zebrano opinie wszystkich interesariuszy, dotyczące kierunku strategicznego i ogólnej równowagi w swoim planie prac, jak również wskazujące na priorytet poszczególnych projektów na najbliższe lata. Poddając analizie dokumenty źródłowe Rady, autorka bada informację zwrotną inwestorów, kredytodawców i innych wierzycieli – głównych użytkowników sprawozdań finansowych oraz stara się przewidzieć przyszłe kierunki rozwoju MSSF. Podstawową konkluzję przeprowadzonego wywodu stanowi stwierdzenie, że planowane prace Rady, dotyczące tworzenia i modyfikacji standardów w kolejnych latach, w znacznym stopniu rozmiągają się z praktycznymi oczekiwaniami ich głównych użytkowników.

**Słowa kluczowe:** RMSR, konsultacje w sprawie planu działania, MSSF, plan prac

### Wprowadzenie

Ostatnie trzy dekady w historii sprawozdawczości finansowej to okres jej gwałtownego rozwoju, zarówno pod względem jakości przygotowywanej przez jednostki informacji, jak i, a może przede wszystkim, pod względem jej ilości. Sytuacja ta została dostrzeżona przez środowisko osób profesjonalnie zajmujących się rachunkowością w Stanach Zjednoczonych już w latach 90. XX wieku, a R. Grovers, były prezes Ernst&Young, tak ją podsumował: „Gdyby Rada Standardów Rachunkowości Finansowej stosowała te same zasady w procesie ustalania standardów w następnych 20 latach, które stosowała przez ostatnie 20 lat, wówczas objętość rocznego raportu dużej firmy wzrosłaby o 234%, a informacje dodatkowej – o 1700%” (Jenkins 1996). W konsekwencji, w odniesieniu do amerykańskiego systemu rachunkowości powstało nawet pojęcie systemu „przeładowanego standardami”, wskazujące na stale rosnącą liczbę reguł, wytycznych, rekomendacji, ogólnie akceptowanych standardów rachunkowości, interpretacji itp. (Surdykowska 1999: 44).

Równocześnie coraz częściej podnoszono kwestię adekwatności informacji komunikowanych za pomocą sprawozdania finansowego w stosunku do potrzeb interesariuszy, w tym przede wszystkim aktualnych oraz potencjalnych inwestorów. W obliczu dynamicznych zmian rynkowych, związanych między innymi z kryzysem finansowym oraz zmniejsz-

---

\* mgr Katarzyna Kobiela-Pionnier, doktorantka, Szkoła Główna Handlowa, Kolegium Zarządzania i Finansów, Katedra Finansów Przedsiębiorstwa, ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa, e-mail: k.pionnier@gmail.com.

szeniem zaufania do informacji prezentowanych w sprawozdaniach finansowych rodzi się pytanie: w jaki sposób sprawozdanie przygotowane zgodnie z MSSF oraz prace IASB na rzecz jego ciągłego doskonalenia postrzegane są przez inwestorów? Celem niniejszego artykułu jest odpowiedź na to pytanie na podstawie opinii środowiska kapitałodawców, przekazanych Radzie Standardów w ramach programu publicznych konsultacji. Autorka zastosowała metodę badań źródłowych w nurcie indukcyjnym: wykonano analizę na podstawie materiałów źródłowych pozyskanych z ankiety przeprowadzonej wśród inwestorów w okresie czerwiec–listopad 2011 przez IASB. Poddając analizie nadesłane przez inwestorów uwagi, autorka starała się równocześnie zwrócić uwagę na szersze tło rozwoju międzynarodowej sprawozdawczości finansowej, jakim jest nowatorska koncepcja sprawozdania zintegrowanego.

## 1. Inwestor jako główny interesariusz w systemie sprawozdawczym MSSF

Rozwój gospodarczy po II wojnie światowej, wzmoczona wymiana handlowa, stopniowa liberalizacja handlu i współpraca regionalna pociągnęły za sobą masowe migracje kapitałów. Konieczność szacowania ryzyka ze strony zagranicznych inwestorów spowodowała z jednej strony rosnące zainteresowanie różnicami w rachunkowości poszczególnych krajów, z drugiej natomiast presję niwelowania tych różnic, która w konsekwencji zaowocowała „globalną konwergencją” (*global convergence*)<sup>1</sup> w zakresie adaptacji systemu MSSF/MSR.

Zarówno ogólny proces tworzenia standardów, jak i samo meritum przepisów w zakresie m.in. koncepcji pomiaru, wyceny i prezentacji w dużej mierze wywodzą się z tzw. anglosaskiego systemu rachunkowości, w którym najważniejszą odbiorcą sprawozdań finansowych pozostaje inwestor. Założenia koncepcyjne nie wykluczają istnienia innych interesariuszy, jak pracownicy, dostawcy, klienci, rząd i agencje rządowe czy społeczeństwo, jednakże dość jednoznacznie wskazują na inwestora (pożyczkodawcę kredytodawcę), jako na docelowy podmiot generowanych informacji. Jest to szczególnie widoczne po wprowadzeniu zmian do założeń koncepcyjnych w 2010 roku: w myśl par. C2 celem sprawozdawczości finansowej ogólnego przeznaczenia jest „dostarczenie informacji finansowych na temat jednostki sprawozdawczej, które są użyteczne dla potencjalnych inwestorów, pożyczkodawców i innych wierzycieli przy podejmowaniu przez nich decyzji o dostarczaniu zasobów dla jednostki. Decyzje te dotyczą kupna, sprzedaży lub posiadania instrumentów kapitałowych lub dłużnych oraz udzielania lub spłaty pożyczek lub innych form kredytowania” (*Założenia koncepcyjne...* 2011: par. C2, s. A30).

Nadrzędność inwestora w stosunku do pozostałych interesariuszy (określanych często w literaturze jako *stakeholders*) reguluje z kolei par. C10, w którym czytamy: „Inne strony, jak regulatorzy, i przedstawiciele życia publicznego inni niż inwestorzy, pożyczkodawcy i inni wierzyciele mogą również uznać raporty finansowe ogólnego przeznaczenia za użyteczne. Tym niemniej raporty te nie są głównie kierowane do tych grup odbiorców” (*Założenia koncepcyjne...* 2011: par. C10, s. A31).

Aby skutecznie wypełniać wymogi założeń koncepcyjnych w odniesieniu do sposobu prezentacji inwestorowi informacji finansowych, Rada Standardów poszukuje sposobów

---

<sup>1</sup> Globalna konwergencja oznacza proces wdrażania/adaptowania międzynarodowych standardów rachunkowości do prawodawstwa różnych krajów, m.in. Chin, Indii, Rosji, Japonii, Meksyku i Stanów Zjednoczonych.

aktywnego współdziałania interesariuszy w tworzeniu standardów. Jednym z nich jest uczestnictwo w publicznych konsultacjach planu działań IASB.

## 2. Konsultacje Rady w zakresie planu działania (*Agenda consultations*)

Zmiana statutu Fundacji MSSF w 2010 roku wywołała istotne zmiany w sposobie funkcjonowania Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Jednym z nich było nałożenie na IASB obowiązku przeprowadzenia co trzy lata publicznych konsultacji dotyczących przygotowanego programu merytorycznego swoich prac. W statucie wyznaczono również ostateczną datę pierwszych konsultacji – 30.06.2011 r. (*Statut Fundacji...* 2011: par. 37d pp. ii, s. B1962).

Obowiązek konsultacji jest niezwykle istotny z punktu widzenia wkładu interesariuszy, a szczególnie inwestorów, w program prac nad tworzeniem i aktualizowaniem standardów sprawozdawczości finansowej. Z kolei Rada po raz pierwszy w historii ma możliwość krytycznego, syntetycznego spojrzenia na prowadzoną działalność. Do czasu zmiany statutu plany działań nie były opracowywane, a Rada prowadziła prace o charakterze doraźnym, wynikające kolejno z problemów związanych z dyrektywami Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych (*International Organization of Securities Commission* – IOSCO), wprowadzeniem sprawozdawczości według MSSF na rynkach regulowanych Unii Europejskiej w 2005 roku, a od 2002 roku także z projektem konwergencji MSSF i US GAAP. Zmiana statutu umożliwiła Radzie aktywne opracowanie własnego planu działania na bazie głębszych badań potrzeb zgłaszanych przez interesariuszy sprawozdań (*RMSR zbiera opinie...* 2011: 5).

26 lipca 2011 r. IASB opublikowała dokument *Agenda consultations 2011 – Request for views* („Konsultacja planu działań 2011 – prośba o opinie”). Autorzy wyznaczyli dwa strategiczne obszary działań – rozwój sprawozdawczości finansowej oraz utrzymanie obowiązujących MSSF. W ramach pierwszego obszaru Rada sprecyzowała następujące kategorie, będące przedmiotem działań:

- wzmocnienie wewnętrznej spójności MSSF i poprawa użyteczności sprawozdań finansowych drogą kompletnej aktualizacji założeń koncepcyjnych i dalszego opracowywania zasad prezentacji i ujawniania informacji,
- inwestowanie w badania i kształtowanie przyszłej wizji sprawozdawczości finansowej, w tym badanie możliwych powiązań ze sprawozdawczością zintegrowaną (*Integrated Reporting* – IR)<sup>2</sup>,
- wypełnienie merytorycznych luk przez realizację projektów opracowywania nowych lub modyfikacji istniejących standardów.

W ramach utrzymania obowiązujących MSSF Rada wskazała dwa kluczowe przyszłe działania:

---

<sup>2</sup> Sprawozdawczość zintegrowana jest koncepcją całościowego obrazu przedsiębiorstwa, obejmującą prezentację składników finansowych i niefinansowych (np. strategię, ryzyko, zasoby niematerialne, ludzkie, środowiskowe etc) wpływających na wartość przedsiębiorstwa w jednym dokumencie. Koncepcja rozwijana jest przez Międzynarodową Radę ds. Sprawozdawczości Zintegrowanej (*the International Integrated Reporting Council*, IIRC).

- uzyskanie lepszego zrozumienia kwestii operacyjnych wynikających z nowych i modyfikacji starszych standardów drogą prowadzonych przeglądów powdrożeniowych,
- eliminacja niespójności i podniesienie jakości stosowania MSSF jako wyraz uwzględnienia potrzeb wdrożeniowych wynikających z nowego zestawu standardów dzięki wprowadzeniu celowych, konkretnych poprawek, w tym rozważenie możliwości integracji MSSF z XBRL (*Agenda consultations...* b.r.: 9).

Istotny element konsultacji stanowi badanie i analiza opinii interesariuszy odnośnie do ustalenia projektów priorytetowych do realizacji w najbliższym okresie. W wydanym dokumencie Rada zadeklarowała rozpatrzenie potrzeb wszystkich zainteresowanych stron, w tym m.in. osób sporządzających sprawozdania finansowe, biegłych rewidentów i organów regulacyjnych. Tym niemniej – zgodnie z misją Rady – jej uwaga kieruje się przede wszystkim na opinie szerokiego grona inwestorów: udziałowców, kredytodawców i innych wierzycieli.

### 3. Opinia środowiska inwestorów na temat prac Rady i funkcjonowania sprawozdawczości MSSF<sup>3</sup>

26 stycznia 2012 roku IASB opublikowała dokument roboczy *Staff Paper – feedback from users of financial statements (Staff Paper...* 2012), przedstawiający opinie środowiska kapitałodawców, przesłane jako odpowiedź na wspomniane wyżej wezwanie do konsultacji. Przygotowując dokument autorzy wzięli pod uwagę 14 listów z komentarzami (w tym 12 od organizacji zrzeszających inwestorów i 2 od menedżerów zarządzających aktywami) oraz 63 indywidualne odpowiedzi otrzymane za pośrednictwem badania internetowego, w którym ankietowani mieli wypowiedzieć się na temat dwóch głównych zagadnień:

- uszeregowania projektów proponowanych jako załącznik do planu działania IASB pod względem ich ważności i pilności,
- bardziej ogólnych uwag dotyczących funkcjonowania sprawozdań finansowych.

Inwestorzy z zadowoleniem przyjęli fakt zaproszenia ich do konsultacji, gdyż jako strona formalnie najbardziej zainteresowana jakością sprawozdań finansowych otrzymują niepowtarzalną możliwość zgłoszenia wielu sugestii ulepszeń istniejącego systemu standardów. Główne problemy, jakie wskazali w swoich wypowiedziach, koncentrują się wokół następujących kwestii:

- minimalizacja złożoności sprawozdań finansowych w możliwie największym stopniu (częściowo przez opracowanie ram ujawniania informacji),
- rozwiązywanie znanych problemów z istniejącymi standardami w „okresie spokoju”<sup>4</sup>,
- sfinalizowanie projektów obejmujących problematykę przychodów, leasingu, instrumentów finansowych oraz kontraktów ubezpieczeniowych,
- kontynuacja prac nad Załoženiami Konceptyjnymi,
- poświęcenie uwagi problemowi innych całkowitych dochodów i prezentacji sprawozdania finansowego,

<sup>3</sup> Rozdział artykułu opracowany na podstawie dokumentu *Staff Paper – feedback from users of financial statements*.

<sup>4</sup> W czasie, gdy Rada nie pracuje nad nowymi projektami.

- efektywne wykorzystanie badań,
- ograniczenie znaczenia konwergencji jako kluczowego czynnika w planie działań,
- ograniczenie nacisku na XBRL,
- stworzenie krótko- i długoterminowego planu działania.

Omawiając pokrótce wymienione kwestie należy podkreślić, że przedstawiciele środowiska inwestorskiego jako główny problem zgodnie wskazują rosnącą złożoność i stopień skomplikowania sprawozdawczości finansowej, który nawet bardzo zaawansowanym użytkownikom przysparza wielu trudności. Ich zdaniem, informacja dodatkowa jest nadmiernie rozbudowana i zawiera liczne, nie zawsze użyteczne informacje. Inwestorzy wyrażają powszechne przekonanie, że przygotowując sprawozdania zarządy firm koncentrują się raczej na wypełnieniu wymogów (procedur) formalnych zamiast ukazać pełny obraz prowadzonej działalności, uwzględniający np. czynniki ryzyka, nowe możliwości czy subiektywne oceny dokonywane przy sporządzaniu raportów oraz to, w jaki sposób oceny te wpływają na samo sprawozdanie.

Analizując uwagi i opinie przesłane Radzie wyraźnie widać, że zdaniem inwestorów sprawozdanie powinno być bardziej opisowe, a nawet narracyjne – i że nie pociągnie to za sobą ujawnienia informacji zastrzeżonych (którym to argumentem zwykle bronią się służby przygotowujące sprawozdania). Wręcz przeciwnie – inwestorzy uważają, że tak pojęta większa przejrzystość wpłynie na obniżenie kosztu kapitału i zwiększenie poziomu stóp zwrotu, gdyż obecni i potencjalni kapitałodawcy będą pewniejsi, że zarządy nie ukrywają przed nimi informacji istotnych.

Co warto podkreślić, koncepcja sprawozdawczości opisowej ściśle wiąże się z pracami Międzynarodowej Rady ds. Sprawozdawczości Zintegrowanej (IIRC), która powstała w 2010 roku. W jej skład weszli m.in. reprezentanci IASB, FASB i IFAC, środowiska rachunkowości, globalnych korporacji, rządów i międzynarodowych organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele środowiska akademickiego. Za swój główny cel IIRC przyjęła stworzenie ram koncepcyjnych dla raportu zintegrowanego, który połączy w sobie istotne informacje na temat strategii, zarządzania, efektywności i perspektyw organizacji tak, by odzwierciedlić ekonomiczny, społeczny i środowiskowy kontekst jej funkcjonowania. Raport powinien przedstawić jasno i zwięźle sposób, w jaki przedsiębiorstwo jest zarządzane i jak tworzy wartość. W zamyśle IIRC zintegrowana sprawozdawczość ma powiązać najbardziej istotne elementy informacji przedstawiane obecnie w oddzielnych dokumentach (sprawozdaniu finansowym, komentarzu zarządu, nadzorze właścicielskim, informacji o wynagrodzeniach oraz ewentualnie elementach obejmujących zrównoważony rozwój) w spójną całość, a co najważniejsze: uchwycić zachodzące między nimi relacje, a także wyjaśnić, w jaki wpływają one na zdolność organizacji do tworzenia i podtrzymywania wartości w krótkim, średnim i długim terminie (*Towards Integrated...* b.r.).

Na podstawie zaprezentowanych opinii widać wyraźnie, że spora grupa inwestorów zainteresowana jest rozwojem sprawozdawczości zintegrowanej. Wyrazili oni nadzieję, że Rada bardziej zaangażuje się w kwestię zintegrowanego raportowania, ponieważ pełne zrozumienie sprawozdań finansowych nie jest możliwe bez zrozumienia korzyści środowiskowych, społecznych i zarządzania ryzykiem, w obliczu których staje firma. Kapitałodawcy zwracają uwagę, że decyzje inwestycyjne nie są podejmowane wyłącznie na podstawie informacji finansowych i wskazują, że użyteczne byłoby połączenie sprawozdań finansowych i kluczowych informacji niefinansowych (dotyczących np. modelu biznesowego i strategii). W rezultacie ankietowani dość zdecydowanie poparli udział IASB w Międzynarodowej Radzie ds. Sprawozdawczości Zintegrowanej.

Równocześnie inwestorzy wyrażają większe poparcie dla stworzenia ram koncepcyjnych dotyczących ujawnień niż dla standardu regulującego tę kwestię. Istnieją obawy, że standard dotyczący ujawnień może wpłynąć na ich ograniczenie, co z kolei nie jest zbieżne z polityką zwiększenia zakresu informacyjnego sprawozdań. Z drugiej strony wymagane ujawnienia dotyczące konkretnego składnika aktywów lub zobowiązań często związane są z wymogami w zakresie ujmowania i wyceny tegoż składnika, a zatem standard dotyczący ujawnień mógłby okazać się nieprzydatny.

Jak łatwo zauważyć, kwestia złożoności sprawozdania stanowi ważny element dyskusji środowiska inwestorów z Radą Standardów. Czytając podsumowanie zebranych opinii można odnieść wrażenie, że pozostałe wymienione problemy stanowią swego rodzaju pochodną tego centralnego zagadnienia. Dostrzegając wewnętrzne niespójności i luki w systemie MSSF inwestorzy opowiadają się przede wszystkim za utrzymaniem istniejących standardów (m.in. przez rozwiązywanie powszechnie znanych problemów) niż za dalszym rozwijaniem nowych unormowań<sup>5</sup>. Wskazują również zagadnienia, które wciąż nie doczekały się finalnych rozwiązań, a zatem projekty standardów dotyczących ujmowania przychodów, leasingu, instrumentów finansowych i kontraktów ubezpieczeniowych, opracowanie Założeń Koncepcyjnych oraz rozwiązanie kwestii prezentacji innych całkowitych dochodów.

To ostatnie zagadnienie wydaje się szczególnie istotne z punktu widzenia inwestorów, ponieważ wielu traktuje ją jako odpowiedź na fundamentalne pytanie: w jaki sposób sprawozdanie finansowe najlepiej odzwierciedla wyniki przedsiębiorstwa w danym okresie? W związku z tym istnieje ogólne przekonanie o konieczności stworzenia jednoznacznej definicji dochodu (*income*), dlatego niektórzy łączą to zagadnienie z projektem Założeń Koncepcyjnych. W opinii większości inwestorów brak precyzyjnej definicji dochodu spowodował, że ta pozycja sprawozdania stała się swego rodzaju „koszem na śmieci”, do którego wrzucane są wszystkie kontrowersyjne elementy (zyski i straty aktuarialne, różnice kursowe itp.). W rezultacie spora grupa badanych wprost deklaruje pomijanie tej pozycji w analizie sprawozdania. Wyrażane są również obawy, że Rada może używać zestawienia innych całkowitych dochodów jako narzędzia obligującego do szerszego zastosowania wyceny w wartości godziwej, co z kolei będzie wpływać na redukcję zmienności wyniku finansowego. W efekcie nasuwa się podstawowe pytanie: czy wartość godziwa dostarcza właściwej informacji o wynikach wypracowanych przez kierownictwo w danym okresie.

Na koniec warto jeszcze zatrzymać się przy kwestiach, które do tej pory Rada Standardów uważała za kluczowe, a mianowicie: procesie konwergencji i opracowywania standardu XBRL. Inwestorzy są raczej przeciwni traktowaniu programu konwergencji jako głównej siły napędowej działań Rady, która ich zdaniem powinna bardziej koncentrować się na potrzebach jednostek ubiegających się lub bliskich stosowania MSSF. Pamiętając o podstawowym założeniu, że sprawozdania finansowe porównywalne na całym świecie umożliwiają inwestorom podejmowanie bardziej świadomych decyzji, niektórzy podkreślają jednak, że Rada powinna skupić się na zbieżności tylko wtedy, gdy poprawia to jakość obecnie istniejących norm.

---

<sup>5</sup> Jedną z opinii dotyczących prac Rady wskazywała, że należy skoncentrować swoje działania w kluczowych obszarach, gdzie możliwe jest wprowadzenie istotnych ulepszeń, zamiast angażować się w rozwijanie standardów, co do których osiągnięcie korzyści uznaje się za wysoce teoretyczne i niepewne (np. wymóg wyceny kolejnych aktywów i pasywów według wartości godziwej).

W kwestii zastosowania XBRL inwestorzy nie uważają języka rozszerzonej sprawozdawczości biznesowej za strategiczny priorytet RMSR. Niewielkie poparcie spowodowane jest powszechną wątpliwością czy XBRL jest najlepszym sposobem przedstawienia informacji lub uwzględnienia zasady istotności w jako podstawy prezentacji. Inwestorzy generalnie traktują XBRL jako narzędzie do komunikowania liczb, a nie do wyjaśnienia strategii i dokonań firmy. Odzywają się jednak głosy sugerujące badanie stopnia wykorzystania XBRL w celu określenia jego przydatności oceny inwestycji. Ponadto niektórzy inwestorzy zastanawiają się, czy wykorzystanie XBRL nie spowoduje, że zarządy spółek odsuną się od prezentacji opartej na zasadach ogólnych (*principles-based accounting*) na rzecz zasad szczegółowych (*rules-based accounting*).

Na podstawie przedstawionych wyżej opiniach Rada ustaliła wstępną kolejność planowanych działań w zakresie sprawozdawczości finansowej. Za najbardziej priorytetowe zadania uznano elementy kształtujące ogólną koncepcję sprawozdania: prezentację sprawozdań finansowych, prezentację innych całkowitych dochodów oraz podstawę ujawniania informacji. Na bazie sugestii inwestorów do listy pilnych zagadnień dołączona została stopa dyskontowa. Średni priorytet uzyskały bardziej szczegółowe projekty, dotyczące np. aktywów niematerialnych, podatku dochodowego, zysku na jedną akcję, zobowiązań itp. Za najmniej pilne uznano z kolei zagadnienia dotacji rządowych, rolnictwa, sprawozdawczości śródrocznej czy transakcji w gospodarkach islamskich.

### Uwagi końcowe

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej ukierunkowane zostały na potrzeby inwestora, który stawiając jednostce do dyspozycji kapitał, bierze na siebie ryzyko związane z jego częściową lub całkowitą utratą. Z tego względu potrzebuje on informacji niezbędnych do oszacowania stopnia ponoszonego ryzyka lub co najmniej określenia pojawiającej się niepewności, jak również do podjęcia decyzji odnośnie do nabycia, utrzymania lub zbycia danych inwestycji. Udziałowcy/akcjonariusze są ponadto zainteresowani informacjami umożliwiającymi im ocenę zdolności jednostki do wypłacenia dywidendy. Inwestor jest zatem stroną żywo zainteresowaną informacjami zawartymi w sprawozdaniach finansowych.

Publiczne konsultacje przyszłego programu prac IASB pozwoliły lepiej poznać potrzeby tej grupy interesariuszy. Inwestorzy dostrzegają liczne mankamenty standardów, w tym wewnętrzne niespójności i luki oraz niedoprecyzowania wielu kluczowych elementów sprawozdań finansowych. W efekcie przeprowadzonego badania okazało się, że priorytetowe zadania Rady Standardów w zakresie kształtowania coraz to nowych projektów, działań na rzecz konwergencji i rozwoju XBRL nie znajdują wystarczającego uznania w oczach inwestorów. Stawiają oni raczej na systematyczne rozwiązywanie bieżących problemów w obrębie istniejących unormowań.

Interesującą kwestią, która pojawiła się na tle zastrzeżeń, co do obecnej zawartości MSSF, jest temat zintegrowanego raportu. Wobec rosnących wymogów w zakresie prezentacji i ujawniania, powodujących niespotykany rozrost generowanych dokumentów, inwestorzy odnoszą wrażenie raczej zaciemniania się obrazu przedsiębiorstwa niż jego rozjaśnienia.

Raport zintegrowany ma na celu ukazanie „całościowej opowieści” o przedsiębiorstwie, prezentując szerokiemu kręgowi użytkowników strategię, wyniki i działalność organizacji

w taki sposób, aby uchwycić zdolność jednostki do tworzenia i podtrzymywania wartości w krótkiej, średniej i długoterminowej perspektywie. Sprawozdanie integrowane odzwierciedla przekonanie, że zdolność organizacji do tworzenia i utrzymania wartości oparta jest na elementach finansowych, społecznych, ekonomicznych i środowiskowych oraz jakości relacji z interesariuszami. Aby był on użyteczny dla zainteresowanych stron, raport powinien być napisany w jasny i zrozumiały sposób.

Koncepcja „jednego dokumentu”, która obecnie jest w fazie opracowywania, może stanowić w przyszłości istotną przeciwwagę dla obszernej i wyłącznie finansowej sprawozdawczości według MSSF. Tylko od przyszłych działań Rady zależy czy jej prace wpiszą się w uproszczenie czy też jeszcze większe skomplikowanie obecnych unormowań. Rada ma świadomość, że obecny model nie do końca realizuje potrzebę inwestorów w zakresie oceny wartości przedsiębiorstwa, a nie jedynie jego wyniku. W ramach opracowania wspólnego projektu nowego modelu sprawozdawczości finansowej IASB i FASB proponują oddzielną prezentację informacji o sposobie tworzenia wartości w toku realizowanej działalności gospodarczej (*Preliminary Views...* 2008: par. S4, s. 14). Byłoby to następny krok na drodze realizacji przez MSSF potrzeb ich najważniejszego interesariusza.

## Literatura

- RMSR zbiera opinie dotyczące planu działań* (2011), w: *Biuletyn MSSF – naprzeciw standardom*, Deloitte, wydanie 07/2011, październik.
- Staff Paper – Feedback from Users of Financial Statements* (2012), IASB, Agenda ref. 5B, 26 January, <http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/5966F5CF-F632-447E-B05D-3F6871DAA723/0/AC0112b05B.PDF>, (10.02.2012).
- Agenda Consultations 2011 – Request for Views*, IASB, <http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/4EBC32E9-FAFD-4ADD-8757-340009332756/0/AgendaConsultation072011.pdf> (20.02.2012).
- Preliminary Views on Financial Statement Presentation* (2008), IASB, Discussion Paper, October, <http://www.iasb.org/NR/rdonlyres/92028667-6118-496E-B0FE-97F829858B5D/0/DPPrelViewsFinStmntPresentation.pdf> (25.02.2012).
- Towards Integrated Reporting – Communicating Value in the 21st Century*, IIRC, [http://theiirc.org/wp-content/uploads/2011/09/IR-Discussion-Paper-2011\\_spreads.pdf](http://theiirc.org/wp-content/uploads/2011/09/IR-Discussion-Paper-2011_spreads.pdf) (20.02.2012).
- Jenkins H.W. (1996), *Stand Back, The SEC Is Going to Fix Accounting*, „The Wall Street Journal” 28 maja.
- Statut Fundacji MSSF* (2011), w: *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej MSSF*, IFRS Foundation, Londyn.
- Surdykowska S. (1999), *Rachunkowość międzynarodowa*, Kantor Wydawniczy Zakamycze, Kraków.
- Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej* (2011), w: *Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej MSSF*, IFRS Foundation, Londyn.

## TRENDS IN FINANCIAL REPORTING ACCORDING TO IFRS – INVESTORS VIEW

**Abstract:** On 26 July 2011 the IASB launched its first formal public agenda consultation on its future work plan. Comments were requested by 30 November 2011. Through the agenda consultation the IASB was seeking views from all those involved in, or affected by, financial reporting on the strategic direction and overall balance of the IASB’s work plan, as well as on the priority of individual projects over the next years. Analyzing the IASB source documents, the author examines the feedback of investors, lenders and other creditors - the primary users of financial statements and attempt to predict the future direction of IFRS. The paper concludes that the Council’s work plan for the standards creation and modification in the coming years largely overshoots the practical expectations of their main users.

**Keywords:** IASB, agenda consultation, IFRS, work plan



## **Cytowanie**

Kobiela-Pionnier K. (2013), *Kierunki zmian międzynarodowej sprawozdawczości finansowej z perspektywy inwestora*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 757, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 58, Szczecin, s. 347–355; [www.wneiz.pl/firfu](http://www.wneiz.pl/firfu).

